

Eindtermen 2de en 3de graad valideringscommissie

Hoorzitting Voorstel van Decreet

22 juni 2023

1. De zoektocht

2. Het resultaat

3. Het perspectief – bedenkingen en vragen

De Zoektocht – legistiek kader

Decreet / Codex Secundair Onderwijs	Mededeling van de Regering Betreft: conceptnota - aanpak eindtermen tweede en derde graad secundair onderwijs
Ontwikkelfcommissies	Ontwikkelfcommissies
	Overkoepelende commissie (input praktijkcommissie)
Valideringscommissie	Valideringscommissie

De Zoektocht– de opdracht (conceptnota)

Ontwikkelcommissies (OC)

- bespreken door de onderwijsverstrekkers versoberde MD / SPET
- op basis van het opgestelde [beoordelingskader](#).

Overkoepelende commissie (OOC)

- toezicht op de werking van de diverse OC
- voorstel voor reductie van de eindtermen (werkgroepen onderwijsverstrekkers)
- bewaakt tijdens het gehele proces de volledige set van eindtermen in functie van de haalbaarheid.

De Zoektocht– de opdracht (conceptnota)

De Valideringscommissie (VC)

- Valideert op basis van een **beoordelingskader**
- Richtsnoer: **evalueerbaarheid, consistentie en coherentie**.

Twee rondes:

- **tussentijdse validering**: *oriënterende bemerkingen, vragen, suggesties*
  - *t.a.v. de Overkoepelende en de Ontwikkelcommissie;*
- **definitieve validering**: *op basis van de reacties vanuit de OOC en OC*
  - *aangepaste voorstellen gevalideerd of niet.*

De Zoektocht - hobbeligheid

1. **zoeken naar een *werkbare* samenwerking.** (wisselende spanningsvelden – vraag naar heldere communicatie – wie doet wat?).

▪ **discussiepunt: het accepteren door de OOC van een aangepast beoordelingskader.**

* Gevolg: OC werkten voor de basisvorming zonder beoordelingskader (tot 23 december 2022)

* Gevolg: er was een derde ronde nodig

▪ **discussiepunt: wie geeft de validering door aan wie?** (tot 9 januari 2023 na tussenkomst van de minister)

Vraag: Hoe worden nieuwe werkwijze en de communicatie afspraken legistisch geregeld/verankerd?

2. **cfr. conceptnota: ‘pragmatisch opstellen’**

* gevolg: de autonomie van de VC stond soms op de helling

3. **dominant, terugkerend spanningsveld**

* zorg voor de correcte architectuur van een einddoel (*handelingswerkwoord, minimumprestatie, concretisering verwachte inhoud*)

* een ideologisch (onderwijs politieke) bepaalde tegenstelling:

* vrijheid **van de onderwijsverstrekker / leraar?**

* recht van leerlingen op gelijke kansen (cfr. gelijkwaardigheid / minimumprestatie?)

Vraag: Hoe zal het Vlaamse Parlement met dit spanningsveld omgaan?

Het Resultaat – casus 1

Voorbeeld Sleutelcompetentie 7 – burgerschap

07.02 - De leerlingen verwerven inzicht in het relationele, gelaagde en dynamische karakter van identiteit. (alle finaliteiten 2de en 3de graad)

- Criterium 1: 'Verwerven inzicht' is een mentaal proces, geen waarneembaar gedrag.
- Criterium 2: de inhoud en de minimumprestatie is onvoldoende helder.
- Criterium 6: het competentiegerichte karakter is onduidelijk.
- Criterium 7.1: onduidelijk wat verwacht wordt in de 2e graad en in de 3e graad.

Het Resultaat – na 2 valideringsfasen

07.02 - De leerlingen **reflecteren over ~~verwerven inzicht in~~** het relationele, gelaagde en dynamische karakter van identiteit.

1ste valideringsronde

- Criterium 1: 'Verwerven inzicht' is een mentaal proces, geen waarneembaar gedrag. **Vervangen door 'reflecteren'**
- Criterium 2: de inhoud en de minimumprestatie is onvoldoende helder. **Zie hoger (professionaliteit)**
- Criterium 6: het competentiegerichte karakter is onduidelijk. **Door verandering van handelingswerkwoord wordt dit competentiegericht**
- Criterium 7.1: onduidelijk wat verwacht wordt in de 2^e graad en in de 3^e graad. **Context en maturiteit van de leerlingen om hiermee om te gaan bepaalt de leerlijn.**

2de valideringsronde

- Niet gevalideerd:
- Criterium 1, 2, 6 en 7.1

3de valideringsronde

07.02 De leerlingen reflecteren over het relationele, gelaagde en dynamische karakter van identiteit.

Voetnoot:

Rekening houdend met de ontwikkeling van leerlingen en de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Het Resultaat – casus 2

Sleutelcompetentie 2 – Lichamelijke en geestelijke gezondheid

01.01 - De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving.
(alle finaliteiten, alle graden)

1ste valideringsronde

criterium 2 en 7.1

Technieken voor levensreddend handelen: wat hieronder begrepen wordt is niet duidelijk?

Antwoord OOC / OC

De professionele leraar weet wat daaronder begrepen wordt. Vermits we geen bepalend lidwoord gebruiken, kunnen leraren een keuze maken uit diverse technieken waardoor een exhaustieve lijst niet aan de orde is. Het is aan de school om keuzes te maken. Herhaling van levensreddende technieken in beide graden is absoluut noodzakelijk om deze technieken systematisch in een noodsituatie te kunnen toepassen.

2de valideringsronde

Niet gevalideerd:

Criteria 2 en 7

3de valideringsronde

01.01 De leerlingen passen technieken voor levensreddend handelen toe in een gesimuleerde leeromgeving.

Memorie:

Technieken voor levensreddend handelen zoals technieken van reanimatie (BLS) met een automatische externe defibrillator (AED), technieken in geval van verdrinking, verstikking, hart- en ademhalingsstilstand

Herhaling van levensreddende technieken in beide graden is van belang om die technieken nadien systematisch in een noodsituatie te kunnen toepassen.

Het Resultaat – vaststellingen ¹

Criterion 1: evalueerbaarheid

- Sterke reductie, versobering
  - inboeten aan duidelijkheid
  - Wat is de minimale hoogte van de 'lat'?
  - Na valideringsproces: heel wat vooruitgang – voor sommige doelen blijft discussie bestaan
- Geen systematiek in de handelingswerkwoorden
  - Gevolg: divergerende evaluaties
  - Glossarium nodig (*en cours de route* opgesteld)

10	Beschrijven	<i>Bespreken, toelichten, uitleggen</i>	
11	Bespreken	<i>Beschrijven, toelichten, uitleggen</i>	
22	Illustreeren		Beschrijven (bespreken, toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden

Het Resultaat – vaststellingen ₂

criterium 2: coherentie

- Onduidelijkheid t.a.v. doelen 1ste graad
- Verkaveling naar doelen specifiek gedeelte
  - Verbanden worden niet geduid
  - Aandachtspunt: curriculum- en handelingsonzekerheid bij leraren vermijden/ontmijnen

Vraag: De VC vraagt duidelijkheid omtrent de stavaza minimumdoelen 1ste graad

Het Resultaat – vaststellingen ³

Criterion 3: consistentie

- Beperkte systematiek handelingswerkwoorden
- Werken met bullets, voetnoot, MvT
- explicitering van de kennis (verschillend van SC en van OC)

Na lange discussie: uitklaren van het statuut van de kennis: feitenkennis en conceptuele kennis

SC 13 – Leercompetenties

13.02 - De leerlingen gebruiken school- en vaktaal.

Voetnoot: *‘Voor het leerproces en de evaluatie is het belangrijk dat leerlingen schooltaal en vaktaal kunnen gebruiken. Daartoe behoort onder meer vakterminologie relevant voor het realiseren van de eindtermen basisvorming en de specifieke eindtermen.’*

Het Resultaat – ... in de toekomst?

1. De VC dringt erop aan op korte termijn de **impact na te gaan van enkele SC**

- Sleutelcompetentie 1: Competenties op het vlak van lichamelijk, **geestelijk en emotioneel bewustzijn** en gezondheid
- Sleutelcompetentie 2 en 3 – Nederlands / moderne vreemde talen
- Sleutelcompetentie 4 – digitale competentie en mediawijsheid
- Sleutelcompetentie 6 – wiskunde
- Sleutelcompetentie met transversaal karakter (8, 10 en 12)

2. De VC houdt een **pleidooi voor actualisering**

Het Perspectief – bedenkingen en vragen

1. Duidelijkheid over wat **het minimum** is dat de overheid verlangt, bevordert **gelijke onderwijskansen** en **gelijkwaardige studiebewijzen**. En de **professionaliteit** van de leraren.
2. Duidelijke communicatie over wat zowel in het decreet staat in de MvT (het algemeen deel en per MD).
3. Het **risico op divergentie** in het onderwijsveld neemt toe. Grote verschillen in scholen, van minimalistische invulling tot doorgedreven diepgang.

Het Perspectief – bedenkingen en vragen

5. De VC betreurt de evidentie waarmee **attitudes maximaal geschrapt** zijn in MD.
6. De VC en de onderwijsverstrekkers hanteren **een ander perspectief** op hoe vrijheid van onderwijs geïnterpreteerd wordt.
7. De VC vraagt alle betrokkenen **een hoog ambitieniveau te lezen / na te streven – leraren te ondersteunen** om de MD met voldoende diepgang te realiseren.